

Korvausvaatimus jätevesivahinkoon liittyen

YMPTEKLT 25.09.2024 § 112

718/10.03.01.03.01/2024

Tekninen johtaja

Sotkamon kunnan kirjaamoon on saapunut 13.8.2024 päivätty korvausvaatimus, liittyen viemäreiden tulvimiseen. Kyseessä oleva kiinteistö sijaitsee osoitteessa Savitie 9. Vaatimuksen liitteenä on selvitys kyseessä olevan kiinteistön jätevesivahingosta ja taustoista sekä lisäksi kuvamateriaalia. Vaatimus on kokonaisuudessaan liiteaineistoinen kokouksen oheismateriaalina.

Korvausvaatimuksen jättäjän (jäljempänä hakija) mukaan kiinteistöön sattui rankkasateesta johtuva viemärin tulviminen 2021, jonka vakuutusyhtiö korvasi ja kaikkiaan kustannukset olivat n. 174 000 euroa. Hakija toteaa vaatimuksessaan mm. että kunta ei ole ottanut todesta vuoden 2021 laajoja vahinkoja, eikä ole selvitetty mahdollisia aiheuttajia. Lisäksi kysytään mm. onko ympäristö- ja teknistä lautakuntaa tiedotettu aikaisemmin vahingoista ja miten lautakunta on niihin reagoinut? Edelleen todetaan, mitä kunta aikoo ongelmille tehdä, että vältetään vahingoilta jatkossa? Hakija odottaa ympäristö- ja teknisen lautakunnan käsittelyä asiasta 14.8.2024, jossa lautakunnan tulee ryhtyä vahinkojen ja korvausvelvoitteiden käsittelyyn sekä toimenpiteisiin, joilla vältetään vahingot tulevaisuudessa.

Lisäksi hakija toteaa taustatietoa ja selvitys jätevesivahinkoihin v. 2021 ja 2024 mm. seuraavaa: Kyseessä oleva rakennus on rakennettu 1968 ja kunnalliseen viemäriin kiinteistö on liitetty 1974. Hakijan mukaan kunta on liittänyt kiinteistön viemäriverkkoon ja on siten vastuussa sen lainmukaisuudesta. Hakija toteaa myös, että kunta on määritellyt rakennuksen korkeusaseman ja rakentajalle olisi pitänyt kertoa padotuskorkeus kunnallisen viemäriin liityttäessä. Hakijan mukaan 12.8.2002 päivättyssä liittymissopimuksessa ei ole mainintaa padotuskorkeudesta eikä tietoa paljonko padotuskorkeus kiinteistöllä on. Hakijan mukaan Saaritiellä on tehty jätevesiputkiston uusiminen 2006 eikä silloinkaan ole puututtu väärään padotuskorkeuteen.

Hakijan selvityksen mukaan kiinteistöön tulvi kesäkuussa 2021 40 cm jätevettä ja 2.6.2024 tulva iski uudestaan, jolloin kiinteistöön tulvi 30 cm jätevettä. Hakija on molempien tapausten yhteydessä kuvannut viemärit vakuutusyhtiön pyynnöstä ja viemärit on todettu olevan kunnossa. Hiukka Yhtiöt Oy:n lausunnon mukaan edes padotuskorkeuden täyttyminen ei olisi pelastanut kiinteistöä tulvimiselta, koska kadun runkokaivoissa jäteveden pinta on tulkinnan mukaan noussut jopa 170 cm korkealle.

Lisäksi hakija toteaa, että kunnan toimesta on kehoitettu kunnan oman ohjeen vastaisesti ts. jätevesiviemäroinnissä padotusventtiilien asentaminen padotuskorkeuden alapuolisiin tiloihin ei ole hyväksytty ratkaisu. Hakija toteaa edelleen, että kaikki ongelmat ovat alkaneet 2021 remonttien myötä, jolloin rantatiellä on ollut kahdessa kiinteistöllä

hulevesien tulvimista ja ko. kiinteistöllä jäteveden tulvimista. Lisäksi viemärin hajua on ollut laajemmin alueella. Hakijan kertoman mukaan vuonna 2005 olisi Kainuuntien varren kiinteistön omistajalle esitetty pumppaamon rakentamista ja tietojen mukaan kunta on vastannut toimenpiteen rakentamisen kustannuksista sekä ylläpidosta. Hakija epäilee myös, että onko 2.6.2024 tulvaluukut olleet auki? Olisiko vahingot voitu esää oikeilla toimenpiteillä? Hakijan mukaan Savitiellä tehdään pumppaamon uusimista, joten onko nyt huomattu sen puutteellisuus? Lisäksi kunnansta on todettu hulevesien menemistä jätevesiverkoston, miksi ei ole estetty niiden menemistä viemäriin?

Hakija toteaa myös, että reklamaatiotilanteissa kuntaan, on teknisen toimiston suhtautuminen asiaan ollut epäasiallista.

Asiaan liittyen on pyydetty Suomen Vesilaitos ry:n lausunto, joka on kokouksen oheimateriaalina.

Lisätietoja asiasta antaa: tekninen johtaja Harri Helenius, puh. 044-7502491 tai harri.helenius@sotkamo.fi

Tekninen johtaja
Ehdotus

Päätösehdotus lautakunnan keskustelun jälkeen kokouksessa.

Tekninen johtaja
kokouksessa

Ympäristö- ja tekninen lautakunta hylkää korvausvaatimuksen seuraavin perusteluin:

1. Vesihuoltolain (119/2001) 6 §:n nojalla kiinteistönomistaja vastaa kiinteistönsä vesihuollosta sen mukaan kuin vesihuoltolaissa ja muussa laissa säädetään: Lisäksi vesihuoltolaitoksen verkostoon liitettävän kiinteistön omistaja tai haltija vastaa vesihuoltolain 13§ 1 momentin mukaan kiinteistön vesihuoltolaitteistosta liittämiskohtaan saakka. Vastaavasti vesihuoltolaitos vastaa omista verkostoistaan ja laitteistaan. Tämä vastuunjaon periaate oli voimassa myös vesihuoltolakia edeltäneessä laissa yleisistä vesi- ja viemärlaitoksista(982/1977), joka tuli voimaan 1978.
2. Kyseisessä tapauksessa olevan kiinteistön padotuskorkeus on 21cm. Sotkamon kunnan vesihuoltolaitos ja ko. kiinteistö ovat solmineet 12.8.2002 sopimuksen, jossa on selkeästi todettu padotuskorkeuden olevan ”liittymiskohdan runkoviemärin laki + 100cm. Lisäksi Sotkamon kunnan yleisten toimitusehtojen kohdan 8.8 mukaan kiinteistökohtaisten viemäritulvien estämiseksi asiakkaan on suojattava padotuskorkeuden alapuolella olevat viemäroidyt tilansa. Samoissa toimitusehdoissa mainitaan myös kodassa 3.2, mikäli liittyyjä viemäroi padotuskorkeuden alapuolisia tiloja, laitos ei vastaa viemäritulvasta mahdollisesti aiheutuvasta haitasta tai vahingosta.
3. Ensimmäisen ko. kiinteistölle vuonna 2021 sattuneen tapahtuman jälkeen Sotkamon kunnan vesilaitos on kirjallisesti (sähköpostilla) muistuttanut padotuskorkeuden alapuolisten tilojen suojauksesta ko. kiinteistössä. Edellä mainitusta huolimatta suojauksia ei ole tehty.

4. Asetus kiinteistöjen vesi- ja viemärlaitteistoista (1047/2017) tuli voimaan 1.1.2018. Asetus korvasi rakentamismääräyskokoelman osan D1 (kiinteistöjen vesi- ja viemärlaitteistot 2007). Kumpikin edellä mainituista koskee sellaista kiinteistöä, jolla on tehty säädöksessä tarkoitettuja rakennus-, korjaus- tai muutostöitä sen voimaantulon jälkeen. Asetuksessa, samoin kuin sitä edeltäneessä D1:ssä edellytetään viemäri-vesien pumppausta, kun viemäri sijaitsee padotuskorkeuden alapuolella. Vesihuoltolaitoksen yleisissä sopimusehdoissa ei edellytetä tiettyä suojaustapaa, mutta viemäroityjen tilojen suojaamista kylläkin.

Lisäksi ympäristö- ja tekninen lautakunta toteaa vaatimuksen väitteisiin seuraavaa:

- Ympäristö ja tekninen lautakunta on ollut tietoinen rankkasateiden aiheuttamista ongelmista, joita on sattunut kertaalleen vuonna 2021 ja nyt 2.6.2024. Kyseisissä sateissa on ollut kyse äärimmäisen poikkeuksellisista sateista. Sotkamon kunta on reagoinut aisaan liittyen tekemällä mm. hulevesiselvityksen vuonna 2022. Lisäksi verkostoon liittyen on tehty useita parannustoimenpiteitä, joilla on ehkäisemään tulvimisen aiheuttamia haittoja. Toimenpiteinä on ollut mm. ylikylän alueen kunnallistekniikan saneeraus ja hulevesiviemäroinnin rakentaminen, purkuputkien lisääminen, olemassa olevan järjestelmän kartoitukset sekä yksityisille kiinteistöjen suunnatun tiedotuksen lisääminen mm. vastuiden osalta. Lisäksi syksyllä 2024 on käynnistetty yhteistyössä Pohjois-Pohjanmaan- ja Kainuun ELY-keskusten kanssa suunnittelutyöryhmä, jonka tehtävänä on miettiä parannuksia nykyisen hulevesijärjestelmän toimivuuteen.
- Ympäristö- ja tekninen lautakunta ei käsittele asioita niin, että ne tulee suoraan päivän varoitusajalla kokouksen asialistalle, vaan asiat tulevat valmistelun kautta käsittelyyn kohtuullisessa ajassa
- Tehtyjen katuremonttien yhteydessä ei voida muuttaa viemäroiniin olemassa olevia korkoa. Eikä hankkeissa tehdä myöskään muutoksia kiinteistön omistajan vastuualueille kuuluville verkoston osuuksille vrt. päätösesityksen kohta 1.
- Epäviralliset havainnot runkokaivojen vedenpintojen korkeudesta eivät ole mittari kiinteistössä tapahtuvalle veden nousulle. Teorian mukaan olisi tulvimista tapahtunut lukemattomissa muissa kiinteistöissä.
- Kunnan ohjeistuksessa ei ole ristiriitaa. Padotusventtiiliä ei voi asentaa jätevesiviemäriin, koska viemäriin kulkevien kiintoaineiden vuoksi padotusventtiili ei välttämättä toimi. Lattiakaivoon sen voi asentaa, mutta takuuta sen toimivuudesta vesilaitos ei voi antaa. Kyseessä olevassa kiinteistöissä tulviminen on tapahtunut lattiakaivon kautta.
- Alueella mahdollisesti ollut viemäriin haju ei milläänlailla liity tapahtuneeseen eikä hulevesijärjestelmässä ole minkäänlaisia tulvaluukkuja, vaikka vaatimuksessa niin väitetään.

- Ympäristö- ja teknisellä lautakunnalla ei ole tiedossa hankkeita, joissa kunta olisi vastuujaosta poiketen ottanut vastuulleen tai rakentanut kiinteistön omistajalle kuuluvia toimenpiteitä.
- Savitiellä tehdään tavanomaisena kunnostyönä runkopumppaamon uusiminen, eikä sillä ole mitään tekemistä tapahtuneeseen.
- Sotkamon kunnan vesilaitos on pyrkinyt edistämään viemäreihin suuntautuvan kuormituksen vähentämistä mm. rakentamalla uutta hulevesiverkkoa.
- Vaatimuksessa virheellisesti väitetään, että kunta olisi liittänyt kiinteistön 19.6.1974 jälkeen kunnalliseen viemäriin. Viemärointi on ollut tuolloin osuuskunnan hallinnassa ja kunnalliseksi viemärointi on muuttunut 1978.
- Tiedossa ei ole epäasiallista käyttäytymistä asiaan liittyen teknisten palvelujen toimesta, joskin asian keskusteluissa on vastuukysymyksiin ollut osapuolilla täysin erilainen näkemys.

Päätös

Ympäristö- ja tekninen lautakunta hyväksyi teknisen johtajan ehdotuksen.

Asiantuntijana oli tämän pykälän esittelyn aikana vesihuoltoteknikko Kalle Keränen.

Otteet

Sirpa Moilanen
Vesihuoltoteknikko